

Облікова політика щодо відображення у фінансовій звітності заходів з енергозбереження

Шкурко О.В., Харківська національна академія міського господарства

Для досягнення радикальних змін в площині суттєвого підвищення ефективності використання енергії діапазон економічних механізмів стимулювання найбільш раціонального використання енергоресурсів слід суттєво розширити. Нову стратегічну політику впровадження заходів щодо підвищення ефективності ресурсозбереження доцільно розробляти, виходячи з наступних принципів:

1. Використання енергетичних ресурсів, у тому числі і електричної енергії, слід розглядати як процес руху оборотних активів по всьому ланцюгу виробництва або надання послуг. Облік і аналіз споживання ресурсу на всіх стадіях виробництва дає змогу більш ретельно визначати резерви підвищення коефіцієнта використання оборотних активів.

2. Впровадження заходів з ресурсозбереження необхідно вважати в якості автономного виду діяльності з відповідним внесенням нових положень до ціноутворення, техніко-економічного планування та облікової політики підприємств.

3. Ефективність інвестицій в реалізацію заходів з енергозбереження слід розраховувати на підставі показників обсягу інвестицій, суми економії операційних витрат, генеруючого доходу та експлуатаційних затрат на утримання функціонування нової, менш енергоємної техніки. При цьому всі показники повинні дисконтуватися з урахуванням терміну амортизації впровадженого заходу та індексу інфляції.

Необхідність виділення впровадження заходів з економії матеріалів та енергоресурсів як самостійного виду діяльності аргументується тим, що по-перше, проблема енергозбереження є надзвичайно важливою проблемою державного значення і по-друге, такий підхід дасть можливість достовірно оцінювати реальні обсяги економії. Облік економії електроенергії на підприємствах житлово-комунального господарства може бути здійсненим за наступними рахунками:

795 – фінансові результати діяльності від впровадження заходів з ресурсозбереження;

20.1 – матеріальні запаси (оборотні активи), які підприємство використовує для забезпечення функціонування заходів з ресурсозбереження;

20.2 – обсяг витрат електроенергії, пов'язаних з функціонуванням заходів з ресурсозбереження;

80.1 ... 84.5 – витрати по економічним елементам, які забезпечують функціонування заходу з ресурсозбереження протягом терміну його окупності;

77.1 ... 77.3 – доходи, які одержує підприємство від впровадження заходів з економії електроенергії, матеріалів та зменшення витрат при транспортуванні продукції;

44.1 – нерозподілений прибуток (нерозподілений збиток), який визначається як різниця обороту по дебету 795 рахунку і обороту по кредиту 795 рахунку при збитковому сальдо (або різниця по кредиту 795 рахунку і обороту по дебету 795 рахунку в разі прибуткового сальдо).

Пропоновані вище рахунки адекватні діючому плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій, затвердженому наказом Міністерства фінансів України 30 жовтня 1999 р. № 291. За винятком 795 рахунку інші представлені у виді субрахунків, які підприємства можуть самостійно встановлювати у своїй обліковій політиці.

Запропонована схема визначення і обліку ефективності впровадження відображення заходів з ресурсозбереження дозволить оцінювати отримувану економію не як разовий і миттєвий акт, а як процес, що протікає за певний термін. Цей термін доцільно приймати для техніко-економічних розрахунків як час корисного функціонування заходу.